

Meghalt özvegy Szabó Jánosné

December 29-én, szombaton 76 éves korában, hosszú betegség után Szegeden elhunyt özvegy Szabó Jánosné, a Szocialista Hazáért Erdemrend kitüntetettje, a munkásmozgalmak régi harcosa.

Özvegy Szabó Jánosné (Rozsnyai Julianna) 1897. december 8-án született Makón, szegény földműves családban. Szülei bérelt földön kerteszkedve tartották el hat gyermeküket. Az elemi iskolába fejezése után ő is részt vett a család kenyérkereső munkájában. A munkásmozgalmakba 1919-ben kapcsolódott be, édesapjával együtt. 1922-ben kötött házasságot és 1925-ben férjével együtt lépett be a pártba. Többször választották meg vezetőségi tagnak, részt vett előadások szervezésében, Magyarországnémet megszállásakor, 1944-ben férjét internálták, ám ő közben is tovább folytatta szervező, felvilágosító munkáját, Makó felszabadulása után részt vett a párt újjászervezésében, vezetőségi

taggá választották, majd a párt I. kongresszusán 1945-ben központi pártvezetőségi tagnak választották. 1948-ban tagja lett a Szakszervezetek Országos Tanácsának, és 1954-ig különböző társadalmi megbízatásokat töltött be a fővárosban. Makón ment nyugdíjba, ahol tanácstaggá választották és nyolc évig töltötte be az MSZBT helyi szervezetének titkári tisztjét. Tagja lett az MSZMP Makó városi bizottságának. 1973 tavaszán Szegedre költözött és a belvárosi II. pártalapszervezetben dolgozott tovább.

Tevékenységeért 1967-ben a Szocialista Hazáért Erdemrenddel, 1970-ben pedig a Felszabadulási Jubileumi Emlékéremmel és a Munka Erdemrend arany fokozatával tüntették ki.

Özvegy Szabó Jánosné elvtársnő temetéséről később intézkedünk.

Az MSZMP Makó városi bizottsága

Koszorúzások

Születésének 70. évfordulója alkalmából, a Kerepesi temetőben vasárnap ünnepélyes külsőségek között megkoszorúzták dr. Szőnyi Tibornak, a magyar és a nemzetközi kommunista mozgalom harcosának, a törvénytörő perek áldozatának sirját.

Az MSZMP KB képviselőiben dr. Jakab Sándor, a KB osztályvezetője, és dr. Szabó Zoltán egészségügyi miniszter, a KB tagjai koszorúzták, megkoszorúzták a sírt dr. Szőnyi Tibor hozzátartozói is.

* Dobi István, az MSZMP KB volt tagja, az Elnöki Tanács nyugalmazott elnöke, Lenin-békedíjjal kitüntetett államférfi és békeharcos születésének 75., évfordulójára emlékezve vasárnap a Kerepesi temető munkásmozgalmi panteonjában koszorúzási ünnepséget tartottak. Dobi István síremlékén az MSZMP KB képviselőiben Lázár György miniszterelnök-helyettes és Csérgő János, a Ganz-MÁVAG vezérigazgatója, MSZMP KB tagjai helyezték el a koszorút. Koszorúzott az Elnöki Tanács és Dobi István hozzátartozói.

Tovább épül Tarján városrész

A VIII. ütem területén — Járulékos létesítmények

A lakosság számának növekedése minden nagy városban meggyorsult. Az elmúlt 10—15 év során tapasztaltuk ezt a folyamatot itt, Szegeden is. A növekedés a város sokirányú fejlesztését igényli. Ennek felismerése hozta magával, és kívánja meg a jövőben is a helyes városfejlesztési célok kijelölését. A népesség növekedésével újabb és újabb igények jelentkeznek. Új feladatokat kell megoldani a város közlekedésében is, hiszen az igények tömegesen sorjázhatnak. A kulturáltabb életmód gyorsan növeli az igényt a víz, a gáz és egyéb szolgáltatások iránt. Különösen megnövekedett Szegeden is az egyébként ki nem elégített és emiatt felhalmozódó lakásigény. Ez természetes velejárója életkörülményeink változásának. Bármilyen jó jövőbeli viszonyok között él is a család, ha nincs megfelelő lakása, nem tudja felelősen hatását a lakásépítésnek. A nagyméretű társadalmi igény hatására lett az elmúlt 15 évben országosan is, helyileg is kiemelt feladat a lakásépítés.

A lakásépítés mennyiségi és méret szerinti nagyságának növelése nem a szándékon múlik — hiszen mindenki többet szeretne — határát, nagyságát mindenkor anyagi lehetőségeink szabják meg. Az anyagi lehetőség három fontos tényezőt takar. Rendelkezünk-e megfelelő pénzügyi alapokkal ilyen célra. All-e rendelkezésre építőképessé szervezett munkaerővel, anyaggal és technikával. A gyors ütemű és nagyszámú lakásépítésnek fontos feltétele még az összefüggő nagy terület, ahol folyamatos lakás-termelés, -szervezés lehetséges. Eddigi lakásépítésünk során Szegeden két ilyen terület alakult ki. Egyik Újszegeden, a másik Tarjánban. Ez utóbbi területen valósult meg a harmadik és valósul meg a negyedik ötéves terv lakásépítési programja. A fő építési terület Tarján. Nyolc éve dolgoznak ott az építők, ezért érdemes most, az új év küszöbén számot vetni az eredményekkel és a jövőt felrajzoló terveket bemutatni, az érvényben levő döntések alapján.

Hasonló méretű lakótelepi építkezést vidéken, hozzánk legközelebb csak Pécsen és Debrecenben láthatunk.

A Szegedi Tervező Vállalat által készített terv Tarján területét hét építési körzetre osztotta. Erre szükség volt a tervezői és kivitelezői munka szervezésére, a terület előkészítése érdekében. Így lehetett körzetről körzetre az egész tevékenységet szervezni és

irányítani. Így lehetett az egyes körzetek várható lélekszámához a kereskedelmi hálózatot, a gyermekintézmények számát és egyéb szolgáltatási létesítményeket kialakítani. A VII. körzet — amely a József Attila sugárút dedői oldalán van — építésére a közeljövőben nem számíthatunk, ezért Tarján városrész eredeti koncepciója lényegében 6 körzet felépítését tartalmazza. Erre a területre 5584 lakás, 4 általános iskola, 5 óvoda és ugyanennyi bölcsőde építését tervezték. Ezen kívül 11 ezer négyzetméter összalapterületű kereskedelmi, vendéglátó, szolgáltató és egyéb létesítményt irányoztak elő a tervezők, a városrendezési normák előírásai alapján.

A III. ötéves tervben 1942 lakás épült fel. Az építési technológia kedvező változása az építkezés ütemét évről évre gyorsította. Kezdetben még téglablokkból épültek a házak. Később Dunaujvárosból, majd Szolnokról irányvonatok hozták a paneleket. Ez ugyan a szállítási kiadások miatt költségesebb volt, de korszerűbb és főleg gyorsabb építkezési lehetőségre adott módot. Mi-mősegekben, az építkezés ütemében kedvező változást jelentett, amikor a Szegedi Házépítő Kombinátban megkezdődött a termelés. Ennek alapján nyílt meg a reális lehetősége annak is, hogy az év végére — októberre — Tarjánváros hat építési körzetében az eredeti tervben szereplő lakások felépüljenek. Már az utolsó, a hatodik körzet lakásait szerelik az építők. Az év közepén adják át a József Attila sugárút végén épülő 157 lakást.

Az eredeti tervek megvalósítása után tovább építik Tarjánvárost. Sőt, máris dolgoznak az építők a Tápei sor és a Retek utca között, a VIII. ütem területén. Itt majd 888 lakás épül fel, a IV. ötéves terv végére ez a szakasz is elkészül. Végso-ron ezzel ér véget — a VII. ütem jó időre elmarad — Tarján lakásépítési programja.

A felépült új városrésze valamennyi szegedi bűszke lehet. Hiszen a régi városrészek után — Alsóváros, Móraváros stb. — felépítet-tük az új, modern, a mai kor színvonalán Tarjánvárost. Lakóinak száma 25—28 ezer körül lesz.

Sajnos nem ilyen jó a helyzet az úgynevezett kapcsolódó létesítmények megvalósításában. Nem volt építőipari kapacitás, bár a pénz-ügyi alapok rendelkezésre álltak. Eddig két iskola épült fel, továbbá orvosi rendelő, óvoda és bölcsőde. Az ABC-áruház, a fodrászat, a szabóság és a virágüzletet a III. körzetben egymást követően május 1-ig megnyiták. Jelenleg ideiglenes épületekben működnek az étel-miszerüzletek. Napjainkban a DELEP mellett más építőipari vállalatok is bekapcsolódnak a járulékos létesítmények építésébe. Így a Budapesti körúton — a IV. körzetben — nagyméretű

élelmiszer-áruház, presszó és vendéglő — mely a „Lila ákác” nevet viseli majd — építését végzi a 31. sz. Építőipari Vállalat — ismerjük el! — gyors és jól szervezett munkával. A tervek szerint 1974. október 11-re befejezik az építkezést. Az átadás határidejét szocialista szerződés garانتálja. A Budapesti körút és a József Attila sugárút találkozásánál — a VI. ütemnél — a Szegedi Magas- és Mélyépítő Vállalat kooperálva a 31. sz. vállalattal ABC áruházat, bisztrót és szolgáltatóházat épít. Egy részét ez év végére — október 11-re vállalta — a fennmaradó részt pedig 1975. április 4-re. A DELEP a gyermekintézmények építését igyekszik meggyorsítani. Idén két óvoda, jövőre egy iskola, három óvoda és ugyanennyi bölcsőde épül fel. Ezt vállalta, és fel is építi a vállalat. E reális tervek alapján a IV. ötéves terv végére egy-két objektum építése marad csak el, s lényegében felépül a Tarján eredeti terveiben szerepelt intézmények hálózata is.

A Délalföldi Pincegazdaság a záportárhozó tó partján egy különlegesen szép vendéglő létrehozását tervezi. A tónak és környékének rendezési tervét a szakemberek társadalmi munkájában már elkészítették. Mivel a kivitelezésre nincs pénz, ezért a tanács szervezésével társadalmi munkával fog megvalósulni. Az V. ötéves terv első évére húzódik át egy iskola, egy óvoda, egy bölcsőde, egy étterem és presszó felépítése.

Ha egy-egy körzetben az építők befejezik a munkát, utána a parkosítás, a pihenőparkok, játszóterek megteremtése következik. Erre a célra a tervek 250 ezer négyzetméter alapterületet biztosítanak. Ezek létrehozása a lakásépítési költségeket terheli, ezért ezekre sokkal jobban kellene vigyázni, sőt az ott lakók kérés nélkül is öntevékenyen csinosíthatnák, virágosíthatnák házaik közvetlen környezetét. Igen kedvező a városrész számára ilyen szempontból a gát, és a mögötte levő erdőszáv. Kiránduló- és pihenőhelynek máris nagyon alkalmas. Még szebb lehetne, ha önkéntes munkával Tarján lakói — a lakásszövetkezetek vezetőinek irányításával — ezeket a részeket gondoznák. Az önzetlen társadalmi munkát a városrész szépségével bőven viszonozná az ott lakóknak.

Hatalmas munka folyik Tarjánban. Több vállalat munkái dolgoznak ott. A DELEP például — mely a feladatok legnagyobb részét végzi — több mint ezer embert foglalkoztat. Az építés irányítását 8—10 mérnök, 40—42 technikus látja el. A Tarjánban dolgozó munkások 40 százaléka szocialista brigádban dolgozik. Fő céljuk és törekvésük: évről évről több kényelmes, szép otthon adjanak át Szeged lakóinak.

DR. VARGA DEZSŐ

HÁROM SZEMPÁR

Teljes emberi élet — fogalmazzuk az igényt újra meg újra. S az alkotás, a teremto emberi munka mértékegységeit, értékrendjét próbáljuk meghatározni. A közösségekért végzett tevékenység nemcsak és szép voltát emlegetjük — a másokhoz vezető szálakat, szoros kapcsolatokat. De, ha a teljes emberi életről van szó, sohasem feledjük ki belőle a családot. Társadalmunk alapvető, legkisebb közösségét.

Büszke örömmel

Három gyermeke van Eperjesi Lászlónak. A konzervgyárban dolgozik, a göngyölegraktárban. Társaival együtt, rendező-válogatja azt a sok mindent, ami ebbe a fogalomkörbe tartozik: jádák, üvegek, hordók, kartondobozok a környezetében. Teszi a dolgát, szoros tagja ő is a Zalka Máté szocialista brigádnak. S hogy munka közben eszébe jut valamelyik gyerek, felvillan egy mozdulatuk, egy kópéságuk vagy egy velük kapcsolatos elintéznivaló — ez csak természetes. Így van ezzel minden szerető édesanya. De ha figyelme tesz is ilyen „félfordulatokat”, ugyanolyan szorgosan dolgozik, sőt, talán nagyobb, növekvő kedvvel. Többször meg is jutalmazták már igyekezetéért, buzgalmaért. Társai is szeretik, becsülik.

Mindez kell és jólesik neki. Nem érezne teljesnek az életét, a három gyerek: Jutka, Tündi és Lacika nélkül. A családi élet harmóniája nélkül.

Szeretettől melegszi át a hangja.

— Képzeld, mind a három szöke és fekete szemű. Hosszú, fekete szempillájuk van, a szemöldökük is koromfekete. Hát persze, ezért külön is büszke vagyok rájuk, hogy ilyen szépek.

Végre összkomfortban

— Hol laknak?
— Tarjánban, tavaly április óta. Egy kétszoba összkomfortos, szép lakásban.
— És azelőtt?
— Alkárletben. Egyikből a másikba. A gyerekek is

mind alkárletben születtek. A legkisebb, Lacika, nyolchónapos volt, amikor a lakást megkaptuk. Ennyiből is kiviláglik, Eperjesiek nem tartoznak ahhoz a bizonyos, túlracionalizált életformát élő réteghez, akik nemhogy a lakás, de még a kocsi megléte is spekulálnak, mielőtt a kicsire gondolnának. Nehéz lenne elősorolni, mi mindent vállalt, ez a fiatalasszony és szerszámlakatos férje a gyerekekért. Érzékel tetésül:

— Bizony, ott, abban az egy szobában főztem, mostam, télen ott is száritottam. Jaj, nem is szeretek rágon-dolni.

Homályosulnak a kelle-metlen emlékek, a nehézségek. Az emberséges segítség, a vállalati támogatás emlékei nem halványulnak.

— Balog András, a mostani szb-titkárunk volt a főnököm akkor. Úgy is, mint a szakszervezet vezetője tagja, sokat kilincsel, telefonált. Az ő utánajárásukra végül is meglett a lakás. Egy átnedvesedett falú melléképületből föl a 401-es magasház hetedik emeletére. Nagy „ugrás” volt ez akkor. Új élet.

— Cipekedett mindenki fölfelé, mindenféle bútorokkal. Mi a ruhákat, meg az ágyneműt vittük, s a három gyereket. Közülük is kettő már szaladt.

A 24 ezres „lakásbeugróból” 75 százalékat „kiegyenlített” a három gyerek. 7200 forintot fizettek be. Volt annyi megtakarított pénzük, hogy szépen be is bútorozták a lakást.

— Még sok minden hiányzik ugyan, amit szeretnénk — teszi hozzá —, de majd szép sorjában az is meglesz.

Reggelek és délutánok

A bogárszemű Lacikát a gyári bölcsődébe hozza reggelente. Álmos szegényke, rossz neki a zsúfoltság, még rosszabb, hogy olykor túl soká kell várni buszra, vilamosra. S hogy átadják-e neki, a kicsi gyerekkel utazónak a helyet?

— Nem nagyon divat ez mostanában, úgy tapasztalom...

Volt idő, mikor két gyerekkel utazott reggelente:

hetes bölcsődébe vitte Jutkát és Tündit. Nem volt jobb megoldás. Hétfőn vinni, szombaton hozni.

— Néha vásárolni kihoztuk őket. Volt úgy, hogy különösebb ok nélkül is oda-mentünk az urammal; csak, hogy lássuk őket, halljunk róluk.

Segít a gyár. Például a beosztásban is: a nyáron — júniustól szeptemberig — megengedték neki, hogy három hétig délután, egy hétig délelőtt dolgozzon, de azt is, hogy akár hét közben cseréljen műszakot. Erre a „gyerekörzés” miatt volt szükség: váltották egymást a férjével, valamelyiküknek mindig otthon kellett tartózkodnia. Azóta, hogy helye van Lacikának a bölcsődében, szerencsére megszűntek ilyen gondjaik.

A nagyobbak most már önállóak. Kulcsuk is van, hazamenet vesznek valami kedvükre valót a boltban, esznek s tanulnak. Az igazi ebéd délután 4 és 5 óra között van, mikorra anyuka megfőz. S jó, hogy a két „nagylány” már sokat segít is, Lacikára is vigyáznak. Aki, mint legkisebb, a család szeméfenye, s különös ismertetőjele, hogy bal kézzel rajzolgat, és bal lábbal igen nagyokat rúg kedvenc játékába: a labdába.

Egybehangzó vélemények szerint balszélső lesz a legényből.

Eperjesiné újra fölveszi a vastag kabátot. Megy vissza dolgozni. Arcán elégedettség, öröm. Jóleset, beszélgetni a gyerekekről.

Simai Mihály

Program úttörőknek

Gazdag program várja a szegedi úttörőket az új esztendő első napjaiban, amikor még a téli szünidő örömeit élvezhetik. Az úttörőházban ugyanis nem tartanak szünetet: valamennyi szakkörben szorgos munka folyik. Reggel 9 órától este 6 óráig nyitva tart a játékterem és a mesészoba, televíziót lehet nézni, továbbá várja kis olvasóit a könyvtár is.

Január 3-án, csütörtökön

délelőtt asztalitenisz versenyt rendeznek. Szombaton, január 5-én délután — ugyan-csak az úttörőházban — az EDOSSZ Szeged Táncgyűjtés tart bemutatót Táncházz címmel a pajtásoknak, továbbá ízelítőt adnak tudásukból az algaíró és tápei gyermektánc-csoportok is. Másnap, vasárnap délelőtt kerül sor a Mi városunk Szeged elnevezésű munkásmozgalmi vetélkedő harmadik, egyben utolsó elő-döntőjére.

Saját szükségletünkre és vállalatok, szövetkezetek

gépjárművezetői részére autóbusszvezetői tanfolyamot

szervezünk 1974. január hónapban. Gépjárművezetői engedéllyel nem rendelkezők részére személy-, tehergépjármű-vezetői tanfolyamot indítunk.

Jelentkezés:

VOLÁN 10. SZ. VÁLLALAT, SZEGED, BAKAY NÁNDOR U. 48., I. EM. 17.